

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ไกรลีทซ์ ตันติคิรินทร์ และพัฒนี วินิจฉกุล. ไกด์นาการและภาวะสังคม ปัญหาโภชนาการในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: ทวีกิจการพิมพ์, 2526.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะแพทยศาสตร์, ภาควิชาปาราสิตวิทยา. ปาราสิตวิทยาทางการแพทย์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ท.

จำรัส จุลละบุ๊บ. การตรวจยาเชื้อด้วยในเด็กโรงเรียนอนุบาลรังสิต. สารคณิตศาสตร์
การแพทย์ 2 (2521).

_____. โรคพยาธิเส้นด้ายในเด็กนักเรียนชั้นชั้นแรกคลองเตยหลังไหยา Combantrin.
สารเทคนิคการแพทย์ 7 (2526): 145-151.

จันทร์นิวท์ เกษมสันต์, ม.ร.ว. และบุญชุม คงพิชัย (บรรณาธิการ). กุญแจเวชศาสตร์
เล่ม 1. 4,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ออมรินทร์การพิมพ์,
2522.

เติมศรี ช้านิจารกิจ. สถิติประยุกต์ทางการแพทย์. 3,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

_____. การวิจัยชุมชนทางการแพทย์. 2,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ชังชัย ปักษารากร, พิเศษฐ์ จุลฤกษ์, สาพันธ์ เจียรนัย และคณะ. การศึกษาในเวسن์วิทยาของพยาธิลำไส้และความรุนแรงของการติดโรคพยาธิปากช่องและพยาธิใบไม้ตับ ที่หมู่บ้านพัฒนา ตำบลบ้านชาตุ จังหวัดอุดรธานี. จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทย์สมាមแห่งประเทศไทย 50: 423-431.

. อัตราความชุกชุมของการติดเชื้อปราราสิตลำไส้ และระบบวิทยาของโรคพยาธิลำไส้เดือนกุมภาพันธ์ ประจำปี พ.ศ. 2512. จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทย์สมាមแห่งประเทศไทย 52: (2512): 311-320.

. ความสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญบางประการระหว่างการวางแผนครอบครัว และอัตราการติดเชื้อปราราสิตในลำไส้. วารสารสมาคมปราราสิตวิทยาและอยุธยาสหศรีเขตวัฒนาแห่งประเทศไทย 1 (2520).

นิภา จรุญเวส์ และคณะ. โรคเขตวัฒนา. 3,000 เล่ม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: เรือนแก้วการพิมพ์, 2532.

บำรุงราคุร, พร. การรักษาความสะอาดของบ้านเมืองวิถีการตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในอนุสรณ์กรุงสารามสุขุม 20 ปี พ.ศ. 2485-2505. พระนคร: โรงพิมพ์ไทยเขชน, 2505: 300-304.

ประเสริฐ เสตสุบรรณ. การทดลองยาเม็ดนาโซลในการรักษาโรคพยาธิปากช่อง. วารสารโรคติดต่อ 12 (กรกฎาคม-กันยายน 2529): 295-298.

มุรัตน์ เทพมงคล, ชูชื่น สันทัดวุฒิ, ชุมพี ละม่อน และจารัส จุลละบุชปะ. อุบัติการณ์ในเขตวัฒนาเด็กนักเรียน. สารคิริราช 27 (2518): 786-789.

. ความสัมพันธ์ระหว่างความรุนแรงของโรคพยาธิปากช่องกับภาวะเลือดจาง.

สารคิริราช 25 (ตุลาคม 2516): 1683-1690.

. ปาราสิตลำไส้ในนักเรียนชนบท. สารคิริราช 34 (2525): 219.

. โรคพยาธิเส้นด้ายในเด็กนักเรียนสัมบลลงเหย. สารคิริราช 32 (2520):

597-600.

มุกดา พฤษพานนท์ และคณะ. การศึกษาวิทยาโรคระบบของพยาธิเส้นด้าย. สารคิริราช 34 (2509): 219.

วิญญาณ ไวยนันท์ และสุชาติ อุปถัมภ์. ปาราสิตวิทยาการตรวจวินิจฉัยและศึกษาวิจัย. 1,000 เล่ม พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสภากาชาดไทย, 2529.

ศรี ศรีนพุฒ และเชาวลิตา จีระดิษฐ์. การสูญเสียทางเศรษฐกิจเนื่องจากโรคหนองพยาธิ.
สารสารโรคติดต่อ 4 (ตุลาคม-ธันวาคม 2521): 296-307.

ศศิธร แก้วเกิด และคณะ. พยาธิเส้นด้ายในเด็กนักเรียน. จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทย์ สมาคมแห่งประเทศไทย 19 (2526).

สุวัชร วัชรสอดีย์ และจำลอง อะริมสุต. การศึกษาค้นคว้าเรื่องโรคหนองพยาธิในประเทศไทย.

จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทย์ สมาคมแห่งประเทศไทย 40 (กันยายน 2500):

309-340.

หมายเหตุ: ข้อมูลนี้ได้รับการอ้างอิงจากเอกสารทางการแพทย์และวิทยาศาสตร์ที่ระบุไว้

สุวิทย์ อารีกุล. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรคพยาธิปากช่องและการชี้ดินเด็กนักเรียน.

สารคิริราช 29 (กันยายน 2520): 1251.

สมศักดิ์ บุตรราษฎร์ และคณะ. การบำบัดพยาธิปากช่องด้วยยาเม็ดแบบชาโดว์. วารสารโรคติดต่อ 12 (กรกฎาคม-กันยายน 2529): 285.

สมพร พฤกษราษฎร์, เชาวลิตา จีระดิษฐ์, เอนก สกิดอีไทย, ทวีศักดิ์ สีดาลรศน์ และ สุนิตร กิจวรรษี. การศึกษาหาความซูกชุม และความรุนแรงของโรคหนองพยาธิลำไส้ ในชนบทประเทศไทย พ.ศ. 2523-2524. วารสารโรคติดต่อ 8 (กรกฎาคม-กันยายน 2525): 245-269.

อนามัย, กรม. รายงานการเฝ้าระวังและติดตามทางโภชนาการในเด็ก 0-60 เดือน (5 ปี) พ.ศ. 2525-2533. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การส่งเสริมศรัทธาแห่งการผ่านศึก, 2533.

อนร นนทสุ. ปัญหาโภชนาการของประเทศไทย. จดหมายเหตุทางแพทย์ของแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทย 52 (มกราคม 2512): 27-31.

อารี วัฒนเสวี. โรคโภชนาการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์บำรุงนกูลกิจ, 2523.

อุดม เอกพาแสง, มนต์ ไฟบูลย์, สุรพล สุวรรณกุล, สมคิด แก้วณี และไฟบูลย์ พันธุประภาส. ความซูกชุมของเชื้อปรสิตในบางจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ. วารสารสมาคมปรารถวิทยาและอุรศาสตร์เขตข้อมแห่งประเทศไทย 10 (2530): 15-27.

อุเทน จำรัสศรี, ประภาศรี วงศ์สันติกุล และเชาวลิตา จีระดิษฐ์. การสำรวจโรคหนองพยาธิลำไส้ใน 14 จังหวัดภาคใต้ของประเทศไทยปี 2532. วารสารโรคติดต่อ 15 (ตุลาคม-ธันวาคม 2532): 391-404.

อุเทน จารย์ศรี และคณะ. การสำรวจโรคหนองพยาธิในภาคตะวันออกเฉียงเหนือปี พ.ศ. 2533.

กรุงเทพมหานคร: กรมควบคุมโรคติดต่อ, 2533. (อัดสำเนา)

อ่าไฟารัม สุกานันช. การศึกษาความทุกษ์ของโรคพยาธิเข็มหมดในเด็กของสถานสังเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถีกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526.

ภาษาอังกฤษ

Beaver, P.C., and Jung, R.C. Clinical Parasitology. 9th ed.

Philadelphia: Lea & Febiger, 1984.

Beck, J.W., and Davies, J.E. Medical Parasitology. 3rd ed.

St. Louis, MO.: The C.V. Mosby Co., 1981.

Belding, D., L. Textbook of parasitology. 3 rd ed. New York:

Appleton-Century-Crofts division of meredith publishing company,
1965.

Blagg, W., Schloegel, E.L., Mansour, N.S., and Khalaf, G.I. A new concentration technique for the demonstration of protozoa and helminth eggs in fecea. American Journal of Tropical Medicine and hygiene 4 (1955): 23-28.

Carney, W.P., Putrall, J., and Caleb, J.M. Intestinal parasites and malaria in the Poso valley, central sulawest, Indonesia.

Southeast Asian journal of tropical medicine and public health
5 (March-December 1974): 368-373.

Chamlong Harinsuta and Suvajra Vajrasthira. Soil - transmitted helminths in Thailand the incidence, distribution and factors influencing the transmission. Journal of the medical association of Thailand 47 (1964): 396-400.

Daniel, W., W. Biostatistics: A foundation for analysis the health sciences. 4th ed. Singapore: Kin Keong printing , 1987.

Jelliffe, D.,B., Jelliffe, E.F.,P., Zerfas, A. and Neumann, C.,G. Community nutritional assessment. Oxford university press, 1989.

Jones, H.I. Human intestinal helminthiasis in Eastimor. Southeast Asian journal of tropical medicine and public health 7 (March-December 1976): 523-529.

Levy, P., S. and Lemeshow, S. Sampling for health professionals. Belmont, CA: Lifetime learning publications, 1980.

Mahidol university. Faculty of tropical medicine. Soil - transmitted helminths. The 6th regional training course on the control of the soil - transmitted helminthiasis, Family planning practice and their integrated programme. 15th - 27th November 1982, Bangkok, Thailand.

Prakit Teopipithporn, et al. Studies on the prevalence of Enterobius in slum areas of Bangkok. The iournal of parasitology and tropical medicine association of Thailand 4 (1981): 11.

Prakit Teopipithporn. Studies on the prevalence of Enterobiasis and main sources of contamination in slum areas of Bangkok.
Master's Thesis, Mahidol University, 1975-1977.

Sadun, E.H. Intestinal helminthic infections in Thailand. Journal of the medical association of Thailand 36 (April 1953): 101-110.

Scrimshaw, N.S. Malnutrition, Learning and Behavior.
The American journal of clinical nutrition 20 (may 1967)
: 493-502.

Setasuban P., and Dangsupa P. Studies on Necator americanus Thai strain the prevalence, distribution and Fecal egg count of Necator americanus in the human intestine. Journal of the medical association of Thailand 64 (1981): 69-71.

Sriwatana chitchang, Saovanee leelayoova and Tipprapa piambinda. Albendazole in treatment of Hookworm infestation in Thailand.
Journal of the medical association of Thailand 66 (January 1983): 45-48.

Suvit Areekul, and others. Gastro intestinal loss in patients with Hookworm infection. Journal of the medical association of Thailand 54 (1971): 28-31.

Suvajra vajrasthira and Chamlong harinasuta. The incidence of Enterobiasis among children at five school and two hospital in Bangkok. Annal of tropical medicine and Parasitology 54 (1960) : 129.

Tongchai Papasrathorn and Wongdyan Pandii. Analysis of the intensity of parasitic infection in Thailand (1974-1984). Journal of parasitology tropical of medicine association of Thailand 7 (1984): 94-104.

Udomporn Chularek and Ampowan Luangpirom. Prevalence of intestinal parasite infection and Efficacy of Mebendazole and Albendazole against soil transmitted helminthiasis among the school children of Wat-Kew school, Angthong. Journal of parasitology of tropical medicine association of Thailand 11 (1988): 55-56.

World Health Organization. Intestinal parasitic infections.
Word health (march 1984): 16.

World Health Organization. Intestinal protozoa and helminthic infection. W.H.O. Technical report series No. 666-670 (1981) : 71-77.

World Health Organization. Report of an informal WHO/UNICEF consultation, Genrva, 1981.

ภาคผนวก ก.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปกรณ์รวมมหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

โครงการวิจัยเรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะขาดสารอาหารโปรตีน-พลังงาน และความชักของโรคพยาธิล่าสืบ
ในเด็กอายุ 1-5 ปี อ่าเกอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....
ชื่อเด็ก.....
ที่อยู่ บ้านเลขที่..... หมู่ที่....
บ้าน..... ตำบล.....
อ่าเกอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น
วัน/เดือน/ปี ที่สัมภาษณ์...../...../.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ป่วยครองและเด็ก

1. ท่านอายุ ปี
2. เพศ
 - 1) ชาย
 - 2) หญิง
3. ความสัมพันธ์ของผู้ป่วยครองกับเด็ก
 - 1) บิดา
 - 2) มารดา
 - 3) พี่
 - 4) ญาติ
 - 5) อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. สกานภาษาสมรส

1) โสด	2) คู่
3) หม่า	4) หม้าย
5) อื่น(โปรดระบุ)	

5. การศึกษาสูงสุดของผู้ปกครอง

- 1) ไม่ได้รับการศึกษา
- 2) ระดับประถม
- 3) ระดับมัธยม
- 4) ระดับอนุปริญญา
- 5) ระดับปริญญาตรี
- 6) สูงกว่าปริญญาตรี

6. ท่านมีอาชีพ

- 1) ทำนา / ทำไร
- 2) ค้าขาย
- 3) รับจ้าง
- 4) รับราชการ
- 5) อื่นๆ(โปรดระบุ)

7. รายได้รวมทั้งสิ้นของครอบครัว บาท/เดือน

8. จำนวนสมาชิกในครอบครัวของท่าน คน

9. เด็กที่อยู่ในความดูแลของท่านอายุ เดือน

เพศ 1) ชาย 2) หญิง

10. เด็กเป็นบุตรคนที่

ตอนที่ 2 ภาวะโภชนาการของเด็ก

1. เด็กมีน้ำหนัก กิโลกรัม
2. ภาวะโภชนาการจากการซึ่งน้ำหนักในครั้งนี้เทียบกับอายุ
 - 1) ปกติ
 - 2) ขาดสารอาหารระดับ 1
 - 3) ขาดสารอาหารระดับ 2
 - 4) ขาดสารอาหารระดับ 3

ตอนที่ 3 ผลการตรวจจุจาระของเด็ก

1. ผลการตรวจหาพยาธิในอุจจาระ
 - 1) ไข่พน
 - 2) พน (ระบุชนิดพน)
2. ผลการตรวจจุจาระหาความรุนแรงของพยาธิปากช่อง
 - 1) ไข่พนความรุนแรง
 - 2) ระดับความรุนแรงต่ำ
 - 3) ระดับความรุนแรงปานกลาง
 - 4) ระดับความรุนแรงสูง

คุณภาพทรัพยากร
อุปกรณ์รวมมหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ๒.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุปสงค์รวมมหาวิทยาลัย

การนับจำนวนไข่พยาธิในอุจจาระโดยวิธี Kato-Katz

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมตัวอย่างตรวจ

1. แผ่นกระดาษแข็งสำหรับประมาณอุจจาระหนา 1.37 มม. กว้าง 3 ซม. ยาว 4 ซม. เจาะรูตรงกลางให้มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม. (100-140 mesh)
2. ตะแกรง漉漉ละเอียดมีขนาดของช่อง 0.1 - 0.15 มม. ตัดเป็นแผ่นเล็กๆขนาดเท่ากระดาษแข็ง
3. กระดาษชัน
4. กระดาษสไลด์
5. กระดาษแก้วตัดเป็นแผ่นเล็กๆ(22 x 44.มม.) แช่ในน้ำยา glycerine - malachite green solution
6. ไนเชียร์อุจจาระ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
กุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีเตรียมตัวอย่างตรวจ

1. ใช้ไม้เขียวอุจจาระใส่ลงบนกระดาษชีบ แล้วกดแห้งกรงลดทับลงบนอุจจาระ
2. วางกระดาษแข็งชิ้นเจาะรูไว้แล้วบนกระดาษสไลด์ แล้วใช้ไม้เขียวอุจจาระส่วนที่ผ่านแห้งกรงลดขึ้นมา ใส่ลงในรูของกระดาษแข็งจนเต็ม ปิดให้เรียบพอดี แล้วดึงกระดาษแข็งออกจากกระดาษสไลด์ด้วยความระมัดระวัง
3. นำแผ่นกระดาษแก้วออกจากน้ำยาที่แช่ไว้มาวางปิดลงบนอุจจาระ แล้วกดกระดาษแก้วให้อุจจาระแผ่นออกไปโดยรอบ กะให้บางพอสมควร แต่ไม่จำเป็นต้องแผ่นออกเต็มกระดาษแก้ว
4. ตั้งแผ่นกระดาษสไลด์ไว้ที่อุณหภูมิห้องประมาณ 1 ชั่วโมง หรือใส่ตู้อบที่อุณหภูมิ 40 องศาเซลเซียส ประมาณ 20-30 นาที
5. นำอุจจาระที่เตรียมไว้มาตรวจน้ำยกล้องจูลทัศน์ นับจำนวนไบเพอร์อิชิทึ้งหมดที่ตรวจพบบนแผ่นฟิล์ม

6. การแปลผล

กระดาษแข็งชิ้นเจาะรูเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม. จะจุอุจจาระได้โดยเฉลี่ย 43.7 มิลลิกรัม ดังนั้นเมื่อรู้จำนวนไบเพอร์อิชิที่นับบนกระดาษสไลด์ก็สามารถนำมาคำนวณปริมาณของอุจจาระ ของไบในอุจจาระ 1 กรัมได้โดยตรง โดยให้

จำนวนไบเพอร์อิชิในอุจจาระ 1 กรัม	= X
ปริมาณอุจจาระที่ตรวจ	= V
จำนวนไบเพอร์อิชิที่นับได้ในแผ่นกระดาษสไลด์	= N
จำนวนไบเพอร์อิชิในอุจจาระ 1 กรัม (X)	= <u>N x 1000</u>

ภาคนานา ๔.

ศูนย์วิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีตรวจหาไข่พยาธิเส้นด้ายโดยวิธีใช้เทปภาชนะ (Scotch - tape)

วิธีนี้เป็นวิธีที่ดีที่สุดในการตรวจหาไข่พยาธิเส้นด้ายจากบริเวณทวารหนักของเด็ก อัตราการตรวจพบไข่พยาธิจะสูงถ้าเก็บตัวอย่างหลังจากเด็กนอนหลับแล้ว 2 - 3 ชั่วโมง หรือกินท้องหลังจากดื่มน้ำตอนเช้า

วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเตรียมตัวอย่างตรวจ

1. เทปภาชนะขนาดกว้าง ประมาณ 2 ซม.
2. กระดาษสไล์ด
3. น้ำกคลินหรืออุปกรณ์อื่นที่มีลักษณะคล้ายกัน เช่น ช้อนขนาดยาวประมาณ 10 ซม.
4. Xylene หรือ Toluene

วิธีเตรียมตัวอย่างตรวจ

1. ตัดเทปภาชนะยาวประมาณ 10 ซม. แบะลงบนสไล์ด โดยเอาด้านที่มีกราวลิ่งให้平行กับเทปสุดที่ปลายด้านหนึ่งของกระดาษสไล์ดพอตี พันปลายสุดของเทปขึ้นประมาณ 0.5 ซม. เพื่อสะดวกในการจับ ปลายอีกด้านหนึ่งของเทปที่ยาวเกินความยาวของกระดาษสไล์ดให้พับลงติดกับด้านล่างของสไล์ด เพื่อช่วยยืดแผ่นเทปให้ติดอยู่บนแผ่นกระดาษสไล์ด
2. วางกระดาษสไล์ดบนน้ำกคลิน หรือหางช้อน โดยให้หางช้อนโพลี่พันปลายกระดาษสไล์ดประมาณ 1.5 - 2.0 ซม.
3. ใช้มือจับเทปส่วนที่พับไว้ ลอกเทปออกจากกระดาษสไล์ดด้วยความระมัดระวัง ม้วนแผ่นเทปภาชนะครอบหางช้อนที่โพลี่ออกจากกระดาษสไล์ด

4. ใช้ฟื้นฟูข้าวจับกระจากสไล์ดและแผ่นเทปการน้ำหนักให้แน่น ให้ผู้ป่วยถังគังแล้วใช้ฟื้นฟูข้าวจับกระจากสไล์ดและแผ่นเทปการน้ำหนักครอบอุปกรณ์ป้ายบริเวณผิวนังร้อนๆทวารหนักหลายๆจุด
5. เสร็จแล้วดึงแผ่นเทปการน้ำหนักกลับมาติดบนแผ่นกระจากสไล์ดเหมือนเดิม
6. กดแผ่นเทปการให้ติดแน่นบนแผ่นกระจากสไล์ด กระจากจะเด้งที่เตรียมเสร็จแล้วสามารถเก็บไว้ในตู้เย็นได้นานหลายวัน โดยที่รู้ปร่างของไข่จะไม่เปลี่ยนไป ก่อนจะนำมาตรวจควรคลี่แผ่นเทปการออกจากการจากสไล์ด แล้วหยด xylene หรือ toluene ลงบนแผ่นกระจากสไล์ด 1 หยด แล้วปิดแผ่นเทปการกลับลงไปเหมือนเดิมจะช่วยให้การตรวจง่ายขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวรัตติยา ปรัชญพุทธ์^๑ เกิดวันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2506 ที่อำเภอสตึก
จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จการศึกษาพยาบาลศาสตร์และพุ่งครรภ์ชั้นสูง วิทยาลัยพยาบาลนครราชสีมา
ในปีการศึกษา 2528 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเวชศาสตร์ชุมชน
ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. 2533
ปัจจุบันรับราชการที่โรงพยาบาลหนองสองห้อง อ่าเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย